

Wtorek, 14 września 2021 r.

P9_TA(2021)0369

Nowe podejście do strategii morskiej na rzecz Oceanu Atlantyckiego

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2021 r. w sprawie nowego podejścia do strategii morskiej na rzecz Oceanu Atlantyckiego (2020/2276(INI))

(2022/C 117/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 174, art. 225 i art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 23 lipca 2020 r. zatytułowany „Nowe podejście do strategii morskiej na rzecz Oceanu Atlantyckiego – plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0: zaktualizowany plan działania na rzecz zrównoważonej, odpornej i konkurencyjnej niebieskiej gospodarki w regionie Oceanu Atlantyckiego Unii Europejskiej” (COM(2020)0329)
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2020 r. zatytułowany „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030: Przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020)0380),
- uwzględniając porozumienie przyjęte podczas 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (COP 21) w Paryżu 12 grudnia 2015 r. (porozumienie paryskie) ⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. zatytułowany „Europejski Zielony Ład” (COM(2019)0640),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu ⁽²⁾,
- uwzględniając pierwszy plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego z 13 maja 2013 r. (COM(2013)0279) oraz jego przegląd śródkresowy z 23 lutego 2018 r. (SWD(2018)0049),
- uwzględniając strategię Unii Europejskiej z 10 czerwca 2009 r. dla regionu Morza Bałtyckiego (COM(2009)0248), z 8 grudnia 2010 r. dla regionu Dunaju (COM(2010)0715), z 28 lipca 2015 r. dla regionu alpejskiego (COM(2015)0366) oraz z 17 czerwca 2014 r. dla regionu adriatycko-jońskiego (COM(2014)0357) oraz rezolucje w sprawie tych strategii ⁽³⁾,
- uwzględniając Konwencję o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa ptasia) ⁽⁵⁾ oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (dyrektywa siedliskowa) ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie 15 posiedzenia Konferencji Stron (COP15) Konwencji o różnorodności biologicznej ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4.

⁽²⁾ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2.

⁽³⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 lutego 2011 r. w sprawie wdrożenia strategii UE na rzecz regionu naddunajskiego (Dz.U. C 188 E z 28.6.2012, s. 30); Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie strategii UE na rzecz regionu alpejskiego, Dz.U. C 204 z 13.6.2018, s. 57; oraz rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 października 2015 r. w sprawie strategii UE dla regionu adriatycko-jońskiego (Dz.U. C 355 z 20.10.2017, s. 23).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 75 z 19.3.2015, s. 4.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 94.

Wtorek, 14 września 2021 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej⁽⁸⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego⁽⁹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 (COM(2018)0390),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie alarmującej sytuacji klimatycznej i środowiskowej⁽¹¹⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Regionów z dnia 19 marca 2021 r. w sprawie komunikatu Komisji zatytułowanego „Nowe podejście do strategii na rzecz Oceanu Atlantyckiego – plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0: zaktualizowany plan działania na rzecz zrównoważonej, odpornej i konkurencyjnej niebieskiej gospodarki w regionie Oceanu Atlantyckiego Unii Europejskiej”,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie opracowania strategii UE na rzecz zrównoważonej turystyki⁽¹²⁾,
- uwzględniając sprawozdanie misji Komisji „Zdrowe oceany, morza, wody przybrzeżne i śródlądowe” z dnia 21 września 2020 r. zatytułowane „Misja Starfish 2030: odbudujmy nasze oceany i zasoby wodne do 2030 r.”,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wdrażania strategii makroregionalnych UE,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz regionu Oceanu Atlantyckiego⁽¹³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2012 r. w sprawie strategii na rzecz obszaru atlantyckiego w ramach polityki spójności UE⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie zarządzania strategiami makroregionalnymi (COM(2014)0284),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 stycznia 2011 r. w sprawie wkładu polityki regionalnej w zrównoważony wzrost w ramach strategii „Europa 2020” (COM(2011)0017),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającą dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko⁽¹⁵⁾,

⁽⁸⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 94.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 232 z 16.6.2021, s. 28.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0109.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 95.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 353 E z 3.12.2013, s. 122.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 124 z 25.4.2014, s. 1.

Wtorek, 14 września 2021 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie nowego podejścia do zrównoważonej niebieskiej gospodarki w UE – przekształcenie niebieskiej gospodarki UE na rzecz zrównoważonej przyszłości (COM(2021)0240),
  - uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającą ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) ⁽¹⁶⁾,
  - uwzględniając dyrektywę 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim ⁽¹⁷⁾,
  - uwzględniając dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko ⁽¹⁸⁾,
  - uwzględniając badanie z dnia 15 stycznia 2015 r. przeprowadzone przez Dyрекcję Generalną ds. Polityki Wewnętrznej (Departament Tematyczny B ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności) zatytułowane „Nowa rola makroregionów w europejskiej współpracy terytorialnej”,
  - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
  - uwzględniając opinie Komisji Transportu i Turystyki oraz Komisji Rybołówstwa,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A9-0243/2021),
- A. mając na uwadze, że obszar atlantycki poważnie odczuwa skutki społeczno-gospodarcze COVID-19, jak i negatywne konsekwencje brexitu;
- B. mając na uwadze, że obszar atlantycki jest największym basenem morskim w Unii Europejskiej;
- C. mając na uwadze, że turystyka przybrzeżna i morska jest głównym źródłem zatrudnienia w regionie Oceanu Atlantyckiego oraz że szczególnie ucierpiała ona z powodu kryzysu społeczno-gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19;
- D. mając na uwadze, że kryzys klimatyczny i podnoszenie się poziomu mórz mają poważne konsekwencje dla wszystkich wybrzeży morskich i wysp Oceanu Atlantyckiego, których środowisko, zarówno lądowe, jak i morskie, jest wrażliwe i unikalne;
- E. mając na uwadze, że europejski obszar atlantycki obejmuje Maderę, Azory i Wyspy Kanaryjskie, Gujanę Francuską, Martynikę, Gwadelupę i Saint-Martin, jako obszary najbardziej oddalone, oraz że nowy plan działania na rzecz obszaru atlantyckiego powinien uwzględniać wszystkie te regiony i zacieśnić współpracę z państwami i terytoriami zamorskimi Oceanu Atlantyckiego oraz państwami atlantyckimi spoza UE i ich regionami;
- F. mając na uwadze, że w 2015 r. całkowite PKB obszaru atlantyckiego wyniosło 2 175 bln EUR, co stanowi 15 % PKB UE ⁽¹⁹⁾;
- G. mając na uwadze, że strategia atlantycka powinna obejmować wymierną i niewymierną wymianę z państwami i terytoriami zamorskimi Oceanu Atlantyckiego oraz państwami atlantyckimi spoza UE, przy czym podstawą tej wymiany są unijne regiony atlantyckie, w tym regiony najbardziej oddalone;
- H. mając na uwadze, że nowa unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030, przegląd dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii ⁽²⁰⁾ oraz niebieska gospodarka stanowią najważniejsze elementy w przechodzeniu na wysoce efektywną energetycznie gospodarke, z uwzględnieniem wzmocnionych kryteriów zrównoważoności;
- I. mając na uwadze, że oceany odgrywają zasadniczą rolę w przystosowaniu się do zmiany klimatu;

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 288 z 6.11.2007, s. 27.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30.

⁽¹⁹⁾ Badanie Komisji z grudnia 2017 r. zatytułowane „Study feeding into the mid-term review of the implementation of the Atlantic Action Plan” [Badanie uzupełniające śródkresowy przegląd wraźnia planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego].

⁽²⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

Wtorek, 14 września 2021 r.

- J. mając na uwadze, że zdrowe oceany oraz ich ochrona i restytucja ich ekosystemów są niezbędne dla ludzkości, gdyż regulują klimat, wytwarzają tlen w atmosferze ziemskiej, stanowią siedlisko różnorodności biologicznej, są źródłem światowego bezpieczeństwa żywnościowego, zdrowia ludzkiego oraz działalności gospodarczej obejmującej rybołówstwo, transport, przemysł stoczniowy, handel, turystykę, gastronomię, energię odnawialną, badania naukowe i produkty zdrowotne;
- K. mając na uwadze, że strategia „Od pola do stołu” ma na celu ustanowienie sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego;
- L. mając na uwadze istotną rolę portów i transportu we wspieraniu zrównoważonego rozwoju i przejściu na gospodarkę bezemisyjną opartą na odnawialnych źródłach energii;
- M. mając na uwadze, że unijna gospodarka morska powinna również przyczyniać się do przeciwdziałania utracie różnorodności biologicznej i degradacji środowiska oraz do osiągnięcia celów nowej unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030;
- N. mając na uwadze, że celem zmienionego planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 jest uwolnienie potencjału niebieskiej gospodarki w obszarze Oceanu Atlantyckiego, z jednoczesną ochroną ekosystemów morskich i wkładem w przystosowanie się do zmiany klimatu i łagodzenie jej skutków;
- O. mając na uwadze, że edukacja i szkolenia w obszarze niebieskich umiejętności, wspólne projekty badawcze oraz zwiększanie świadomości społecznej na temat potencjału i wrażliwości oceanu jako środowiska naturalnego przyczynią się do sukcesu strategii;
- P. mając na uwadze, że w planie działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 nie zawarto odniesienia do atlantyckich regionów najbardziej oddalonych, które zwiększają morski i atlantycki wymiar Unii Europejskiej;

Bilans strategii atlantyckiej od 2013 r.

1. podkreśla pracę wykonaną przez wszystkie podmioty lokalne, regionalne, krajowe i unijne, a w szczególności przez grupę ds. strategii na rzecz Atlantyku;
2. z zaniepokojeniem odnotowuje skutki brexitu i pandemii COVID-19 w rejonach morskich i przybrzeżnych obszaru atlantyckiego; zauważa, że może to zagrażać spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej tych terytoriów, co z kolei wiąże się z poważnym ryzykiem przyspieszenia ich wyludniania;
3. uważa, że plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego z 2013 r. przyczynił się do bardziej kompleksowego zrozumienia, co dzieje się w całym regionie atlantyckim; jednak ze względu na swój szeroki zakres miał on ograniczony wpływ na priorytety i w ograniczonym stopniu wspierał przygotowanie odnośnych projektów;
4. podkreśla wysiłki na rzecz wspierania międzynarodowego wymiaru strategii atlantyckiej, zwłaszcza poprzez pomyślną realizację deklaracji z Galway z 24 maja 2013 r. w sprawie współpracy w rejonie Oceanu Atlantyckiego i deklaracji z Belém z 14 lipca 2017 r. w sprawie współpracy atlantyckiej na rzecz badań i innowacji; przypomina, że międzynarodowy wymiar planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego z 2013 r. oraz wsparcie dla jego realizacji pomagają zrozumieć stałe zmiany zachodzące w Oceanie Atlantyckim, a także ich wpływ na różne społeczności nadbrzeżne;
5. z żalem odnotowuje, że uzyskane całościowe wyniki były wysoce nieadekwatne względem potencjału planu działania, i ubolewa nad brakiem przydziału środków budżetowych i złożonością systemu zarządzania tym planem;
6. zwraca uwagę, że 1 200 nowych projektów morskich i inwestycje Komisji⁽²¹⁾ o wartości blisko 6 mld EUR nie wynikają w całości z atlantyckiego planu działania z 2013 r.; z zadowoleniem przyjmuje jednak fakt, że strategia atlantycka przyciągnęła niektóre z tych inwestycji i projektów, albo była dla nich była źródłem inspiracji; ubolewa ponadto, że jedynie około 30 % wszystkich projektów to projekty transnarodowe⁽²²⁾ i że przegląd śródkresowy nie obejmuje rzeczywistego przeglądu projektów wdrożonych w ramach strategii; uważa, że regiony atlantyckie zostały zaangażowane w zbyt małym stopniu w zarządzanie tą strategią;

⁽²¹⁾ Komisja Europejska, „The Atlantic Strategy and the 2013-2020 Action Plan” [Strategia atlantycka i plan działania na lata 2013–2020], wg stanu z dnia 20 lipca 2021 r., dostępny pod adresem: <https://atlanticstrategy.eu/en/atlantic-strategy-glance/atlantic-strategy>.

⁽²²⁾ Badanie Komisji z grudnia 2017 r. zatytułowane „Study feeding into the mid-term review of the implementation of the Atlantic Action Plan” [Badanie uzupełniające śródkresowy przegląd wdrażania planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego].

Wtorek, 14 września 2021 r.

7. ubolewa nad faktem, że choć w strategii atlantyckiej z 2013 r. uwzględniono sektory zrównoważonego rybołówstwa i akwakultury, pominięto je w dużym stopniu w ocenie śródkresowej Komisji z 2017 r.;

NOWY PLAN DZIAŁANIA 2.0: ZALECENIA DOTYCZĄCE USPRAWNIEŃ

Uwagi ogólne

8. z zadowoleniem przyjmuje przegląd planu działania i zauważa postępy związane z zarządzaniem nim; ubolewa jednak nad różnymi utrzymującymi się nieprawidłowościami;

9. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w nowym planie działania bardziej rygorystycznie określono priorytety w porównaniu z planem działania na rzecz obszaru Oceanu Atlantyckiego na lata 2013–2020; wzywa także do podjęcia działań wynikających bezpośrednio ze strategii w praktyce; sugeruje wprowadzenie konkretnych planów działania lub celów pośrednich dla każdego celu ostatecznego, aby zapewnić bardziej szczegółowe zdefiniowanie działań i ułatwić ich ocenę;

10. ubolewa, że w budżecie UE nie przeznaczono żadnych środków na plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego; zaleca, aby istniejące programy i możliwości finansowania w WRF na lata 2021–2027, takie jak program Interreg, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, instrument „Łącząc Europę” i „Horyzont Europa”, promowały przetargi na projekty związane z wielowymiarowymi wyzwaniem i możliwościami regionów atlantyckich;

11. podkreśla znaczenie zwiększenia synergii między różnymi funduszami, strategiami i programami UE, a w szczególności programami zarządzanymi bezpośrednio oraz programami krajowymi i regionalnymi, w celu wsparcia zrównoważonej, solidnej i konkurencyjnej niebieskiej gospodarki w regionach atlantyckich; wzywa Komisję, by rozważyła oznaczanie projektów, które są zgodne z różnymi priorytetami i celami tej nowej strategii, aby ułatwić ich finansowanie z odnośnych programów i funduszy unijnych; wzywa zaangażowane państwa członkowskie i regiony do uwzględniania strategii w programach i funduszach dotyczących polityki spójności, które odnoszą się do tych regionów;

12. ma nadzieję, że strategia będzie sprzyjać wspólnemu planowaniu i rozwijaniu sektorów niebieskiej gospodarki i na obszarze atlantyckim z zastosowaniem najlepszych praktyk w kwestii opartego na współpracy, inkluzywnego i międzysektorowego planowania przestrzennego obszarów morskich; chciałby, aby kwestie środowiskowe i klimatyczne oraz bioróżnorodność stały się centralnym elementem tej strategii i przyczyniły się do osiągnięcia celów Unii w zakresie klimatu i energii oraz do wsparcia energii z morskich źródeł odnawialnych, takiej jak energia pływów i fal oraz morska energia wiatrowa;

13. podkreśla znaczenie upowszechniania finansowania ze środków unijnych wśród potencjalnych beneficjentów; wzywa także Komisję do wydania jasnego i uproszczonego przewodnika po wszystkich istniejących możliwościach finansowania; wzywa ponadto Komisję, by rozważyła oznaczanie projektów, aby uwidocznic ich europejski wymiar w oczach społeczeństwa;

Regiony najbardziej oddalone i wyspy

14. ubolewa nad faktem, że wyspy państw członkowskich na Oceanie Atlantyckim, w szczególności w regionach najbardziej oddalonych, zostały tylko zdawkowo wspomniane w nowej strategii atlantyckiej, mimo że obszary te są w dużej mierze zależne od niebieskiej gospodarki pod względem zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego i są źródłem dużej części różnorodności biologicznej w UE;

15. przypomina, że regiony najbardziej oddalone nadają UE prawdziwie atlantycki wymiar i że pełne włączenie tych regionów do strategii jest warunkiem jej powodzenia; dlatego należy je wspierać; przypomina, że należy wziąć pod uwagę ich charakter wyspiarski, oddalenie i niewielkie rozmiary, zgodnie z art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, tak aby wesprzeć prawdziwą integrację społeczną, gospodarczą i terytorialną, a także ich niepowtarzalny potencjał i płynące z nich szczególne korzyści, takie jak geostrategiczne położenie;

16. podkreśla znaczenie opracowania strategii mających na celu zwalczanie ograniczeń regionów atlantyckich wynikających z ich oddalenia lub niskiej gęstości zaludnienia, w szczególności na wyspach należących do państw członkowskich i w regionach najbardziej oddalonych, poprzez promowanie bardziej zrównoważonych połączeń transportowych, położenie kresu uzależnieniu tych regionów od dostaw energii dzięki wykorzystaniu energii ze źródeł odnawialnych, takiej jak energia słoneczna, energia pływów i energia wiatrowa, oraz poprzez rozwój skoordynowanych sieci informacyjnych;

Przemysł i miejsca pracy

17. zaleca, aby opracować strategię przemysłową na szczeblu atlantyckim, tak aby zdecydowanie uwzględnić w niej solidną zrównoważoność środowiskową i składnik społeczno-gospodarczy niebieskiej gospodarki; proponuje także, aby w planie działania skupić się na rozwoju sztanदारowych gałęzi przemysłu, a także na istotnych politykach sektorowych właściwych dla obszaru atlantyckiego lub obszarów, na których dodatkowe zacieśnienie współpracy wokół basenu morskiego mają największy potencjał;

Wtorek, 14 września 2021 r.

18. apeluje, aby w strategii położono zdecydowany nacisk na tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości; uważa, że w nowej strategii atlantyckiej nie zabezpieczono należycie zasad Europejskiego filaru praw socjalnych; jest zdania, że należy wzmocnić wymiar społeczny strategii; domaga się ambitnego programu socjalnego, aby przeciwdziałać ubóstwu i wykluczeniu społecznemu oraz wspierać tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości, a także w szczególności szkolenie i dostęp młodych ludzi do zawodów związanych z morzem, w obszarach takich jak budowa i naprawa statków, akwakultura i rybołówstwo;

Zrównoważone rybołówstwo

19. żałuje, że w strategii nie wspomniano o zrównoważonym rybołówstwie i akwakulturze, choć sektory te odgrywają istotną rolę społeczno-gospodarczą i środowiskową wzdłuż wybrzeża Atlantyku i w regionach najbardziej oddalonych; wzywa do uwzględnienia tego kluczowego sektora niebieskiej gospodarki w nowej strategii zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie nowego podejścia do zrównoważonej niebieskiej gospodarki w UE; uważa, że odniesienie do tych sektorów powinno zawsze wiązać się z zastosowaniem ekosystemowego podejścia do gospodarki morskiej;

20. ostrzega przed zgubnymi skutkami przełowienia; podkreśla także, że państwa członkowskie i regiony obszaru atlantyckiego muszą podjąć skuteczną współpracę, aby zwalczać nieraportowane nielegalne połowy;

21. podkreśla znaczenie współpracy między Komisją, państwami leżącymi u wybrzeży Atlantyku i agencjami w zakresie ochrony zasobów rybnych, osiągnięcia maksymalnego podtrzymywalnego połowu i położenia kresu przełowieniu;

22. podkreśla, że nowy plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 powinien promować większą synergię ze strategią „Od pola do stołu” i strategią na rzecz bioróżnorodności 2030, tak aby wesprzeć zrównoważoną pod względem środowiskowym, społecznym i gospodarczym, odporną i konkurencyjną niebieską gospodarkę w obszarze atlantyckim;

23. zauważa, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE może zasadniczo zmienić zarówno działalność połowową statków UE na Oceanie Atlantyckim, jak i tradycyjną dynamikę w tym regionie;

Zrównoważona turystyka

24. zwraca uwagę na potrzebę rozwoju zrównoważonej inteligentnej turystyki wysokiej jakości, jako że jest ona kluczowym sektorem niebieskiej gospodarki, i oczekuje, że Parlament i Komisja uruchomią projekt pilotażowy w tym obszarze; apeluje do Komisji o zapewnienie, by plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 był odpowiednio skoordynowany ze strategią w zakresie turystyki przybrzeżnej i morskiej, oraz wzywa do natychmiastowego przeprowadzenia ponownej oceny tej strategii; wzywa ponadto Komisję i państwa członkowskie do opracowania nowych form turystyki morskiej i przybrzeżnej, które zwiększą wartość tych obszarów dzięki zróżnicowaniu oferowanych atrakcji przy jednoczesnej ochronie tych obszarów przez zwalczanie szkodliwego wpływu turystyki masowej na linię brzegową, środowisko i dziedzictwo kulturowe; podkreśla znaczenie gospodarki o obiegu zamkniętym w sektorze turystyki dla rozwoju bardziej zrównoważonych praktyk, które będą sprzyjać rozwojowi lokalnemu i lokalnemu zatrudnieniu przez cały rok; zauważa znaczący potencjał turystyki gastronomicznej związany w szczególności z produktami rybołówstwa i akwakultury;

25. podkreśla znaczenie REACT-EU, które może umożliwić regionom atlantyckim nowy start dzięki zrównoważonej turystyce przybrzeżnej, innowacjom i infrastrukturze portowej; przypomina, że należy stworzyć, dostosować lub zmodernizować istniejącą szczegółową infrastrukturę morską, taką jak dodatkowe obiekty nawigacyjne i rekreacyjne;

Filar I – Porty jako bramy i ośrodki niebieskiej gospodarki

26. podkreśla znaczenie wzmocnienia roli portów atlantyckich i potrzebę inwestycji w inteligentną infrastrukturę oraz wagę rozwoju i zrównoważonego zarządzania portami, w tym portami ekologicznymi; podkreśla zasadniczą i strategiczną rolę portów jako bram UE, platform logistycznych, ośrodków turystyki, zasobów do generowania i przechowywania energii oraz przemysłu; zauważa potrzebę szybkiego przyjęcia środków, które umożliwią portom ochronę przed skutkami zmiany klimatu, w szczególności podnoszenia się poziomu mórz;

27. wzywa Komisję, państwa członkowskie i ich regiony do wspierania innowacyjnych i zrównoważonych projektów środowiskowych i społeczno-gospodarczych, takich jak instalacja „zielonej” morskiej infrastruktury załadowniczej, w sektorach gospodarki morskiej na Oceanie Atlantyckim, w portach i wokół nich, wzdłuż wybrzeży Oceanu Atlantyckiego i na terenach nadmorskich;

Wtorek, 14 września 2021 r.

28. apeluje do Komisji, aby uwzględniła w nowym planie działania na rzecz obszaru Oceanu Atlantyckiego więcej środków wspierających połączenia między portami i lotniskami, o ile to możliwe dzięki zwiększeniu ich zrównoważoności, a także rozwój w głębi ładu dzięki wykorzystaniu połączeń multimodalnych; ubolewa nad utrzymywaniem się problemów związanych z interoperacyjnością transportu kolejowego w korytarzu atlantyckim;

29. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ukończenia priorytetowych projektów objętych transeuropejską siecią transportową (TEN-T) korytarza atlantyckiego, zwłaszcza na obszarach transgranicznych oraz w kontekście przyszłych wytycznych dotyczących TEN-T i instrumentu „Łącząc Europę” (2021–2027), a także do promowania pełnego rozwoju autostrad morskich TEN-T łączących wyspy ze stałym lądem, oraz do inwestowania w nie;

30. apeluje do Komisji i regionów atlantyckich o rozwój strategii na rzecz usuwania wąskich gardeł kolejowych, dalszy rozwój szybkich połączeń kolejowych i równoczesną modernizację konwencjonalnych linii kolejowych, zapewniając transgraniczną ciągłość połączeń, o opracowanie planów przesunięcia multimodalnego w kierunku zrównoważonych środków transportu, o rozwój atlantyckiej autostrady kolejowej, połączenia kolejowo-portowe oraz połączenie ich z innymi głównymi korytarzami TEN-T, w szczególności korytarzami Morze Śródziemne, Morze Północne – Morze Śródziemne i Ren – Alpy, a także z innymi liniami korytarza atlantyckiego, z uwzględnieniem celów Europejskiego Zielonego Ładu i unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030; z zadowoleniem odnotowuje plany dostosowania korytarza morskich między Europą a Irlandią w następstwie brexitu, a w szczególności włączenie Irlandii do korytarza atlantyckiego;

31. z zadowoleniem przyjmuje działania krajowych i regionalnych zainteresowanych stron na rzecz utrzymania i zwiększenia poziomu bezpieczeństwa infrastruktury dzięki wdrożeniu odpowiednich przepisów, współpracy i dzieleniu się najlepszymi praktykami;

32. wzywa Komisję, aby zwiększyła dekarbonizację transportu morskiego jako sposobu promowania inwestycji na rzecz zwiększenia zrównoważonego rozwoju; wzywa Komisję i sektor transportu morskiego do oceny korzyści płynących z ustanowienia unijnego partnerstwa na rzecz transportu morskiego w celu wspierania innowacji w sektorze, przyczynienia się do dekarbonizacji, stworzenia infrastruktury do załadunku, magazynowania i dostaw paliw alternatywnych w portach i terminalach towarowych, a także do opracowania planów gospodarowania odpadami dla portów atlantyckich;

Filar II – Przyszłościowe „niebieskie” umiejętności oraz wiedza na temat oceanów

33. podkreśla potrzebę stworzenia sieci obejmujących uniwersytety i centra kształcenia w dziedzinie badań i szkoleń związanych z tematyką morską i z zainteresowaniem odnotuje możliwości oferowane przez program Erasmus+ na lata 2021–2027 dzięki nowym inicjatywom europejskich sojuszy uniwersyteckich i centrów doskonałości zawodowej; zachęca do dalszego rozwoju sieci Europejskich Niebieskich Szkół; podkreśla, że szczególne kształcenie i szkolenie w dziedzinie niebieskiej gospodarki, w tym za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, przyczyniłyby się do podniesienia świadomości na temat ekosystemów morskich i potrzeby ich ochrony przez rozwiązanie problemu odpadów morskich;

34. podkreśla ważną rolę zapobiegania wczesnemu przerwaniu nauki oraz wagę kształcenia formalnego i pozaformalnego w ulepszaniu umiejętności społeczności morskich; zachęca także do wysiłków, by skoordynować działania różnych odnośnych sektorów w celu wspierania inkluzywnego i konkurencyjnego niebieskiego wzrostu;

35. podkreśla znaczenie uruchomienia projektów pilotażowych w regionie atlantyckim w dziedzinie gospodarki morskiej i wiedzy, w regionach najbardziej oddalonych i innych, z udziałem uniwersytetów, ośrodków badawczych i szkół morskich;

36. z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie intensywności badań w dziedzinie biotechnologii morskiej ze względu na ich potencjalne zastosowanie w przemyśle i medycynie; przypomina, że innowacyjne projekty i inicjatywy mogą przyczynić się do rozwoju zdolności badawczych, tworzenia sieci kontaktów i dzielenia się najlepszymi praktykami;

Filar III – Energia z morskich źródeł odnawialnych

37. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy na rzecz szybszego dostosowania do zmiany klimatu oraz osiągnięcia celu neutralności kontynentu pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r., takie jak atlantycki sojusz na rzecz umiejętności oraz zachęty wspierające budowanie infrastruktury do pozyskiwania energii z morskich i śródlądowych źródeł odnawialnych; podkreśla znaczenie współpracy między państwami leżącymi u wybrzeży Atlantyku w dziedzinie badań i rozwoju w nowych sektorach energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia słoneczna, energia pływów i fal oraz energia wiatrowa; ubolewa nad dalszym słabym rozwojem w zakresie energii z morskich źródeł odnawialnych w regionie atlantyckim;

Wtorek, 14 września 2021 r.

38. zwraca uwagę, że zreorganizowana niebieska gospodarka w obszarze atlantyckim może przyczynić się do przejścia na czystą energię dzięki wykorzystaniu rosnącego potencjału odnawialnych źródeł energii na morzu oraz bardziej zrównoważonemu zarządzaniu przestrzenią morską zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem, w którym podkreśla się zasadniczą rolę produkcji energii ze źródeł odnawialnych na morzu dla przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu;

Filar IV – Zdrowy ocean i odporne wybrzeża

39. ubolewa, że w planie działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 i jego filarach nie wspomniano o wdrożeniu podejścia ekosystemowego do gospodarki morskiej zgodnie z wymogami dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej⁽²³⁾, oraz wskazuje, że powinno ono mieć zastosowanie do wszystkich rodzajów działalności wchodzących w skład niebieskiej gospodarki;

40. popiera badanie dna oceanu i wzywa Komisję i regiony atlantyckie, by w ramach filaru IV planu działania wsparły duży wspólny projekt oczyszczenia Oceanu Atlantyckiego i jego dna, badania oceanograficzne i obserwacje dna oceanu oraz zrównoważone środki zapobiegania zanieczyszczeniom; apeluje w tym kontekście, o większą liczbę działań w zakresie środków innowacji morskich przyczyniających się do ochrony i dekarbonizacji morskich zasobów, takich jak obniżenie emisji dwutlenku węgla przez statki;

41. uważa, że gospodarka o obiegu zamkniętym powinna obejmować zbieranie odpadów morskich i ponowne wprowadzanie ich do gospodarki; wzywa Komisję do wsparcia budowy ośrodków zbierania i przetwarzania tworzyw sztucznych i innych odpadów morskich, w szczególności w atlantyckich regionach najbardziej oddalonych, które zmagają się z poważnymi skutkami odpadów przynoszonych przez prądy morskie; apeluje o ustanowienie w jednym z atlantyckich regionów najbardziej oddalonych ośrodka przeciwdziałania zanieczyszczeniu morza i zwalczania zanieczyszczenia;

42. apeluje do Komisji i państw członkowskich oraz ich regionów o poprawę zdolności zapobiegania ryzyku i zarządzania nim w razie wypadków na morzu i lądzie oraz klęsk żywiołowych; wzywa Komisję do ścisłej współpracy z Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego, aby wspierać państwa członkowskie w ograniczaniu zagrożeń środowiskowych związanych z żeglugą oraz w poprawie ogólnej zrównoważoności i bezpieczeństwa sektora morskiego;

43. z zadowoleniem przyjmuje zawarte w planie działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 odniesienie do mapowania i ochrony lub rekultywacji przybrzeżnych terenów podmokłych jako część celu 6 dotyczącego osiągnięcia większej odporności wybrzeży; wzywa Komisję do dopilnowania, aby na tych obszarach istniały skuteczne plany zarządzania;

44. podkreśla znaczenie specjalnych programów Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego/Interreg ukierunkowanych w szczególności na łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej oraz na ocenę zagrożeń hydrogeologicznych na obszarach przybrzeżnych i terenach podmokłych oraz zapobieganie takim zagrożeniom;

45. wzywa Komisję do opracowania we współpracy z Międzynarodową Organizacją Morską ambitnych inicjatyw oraz planu działania dotyczącego dekarbonizacji statków w oparciu o dogłębną ocenę skutków;

46. apeluje do Komisji i państw członkowskich o tworzenie rozległych stref chronionych i podkreśla znaczenie ochrony wszystkich gatunków morskich; podkreśla, że chronione obszary morskie nie tylko chronią ekosystemy morskie, ale również odgrywają rolę w łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowywaniu się do niej oraz przyczyniają się do zdrowia i odporności oceanów; ponawia apel Komisji zawarty w strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 r. dotyczący objęcia ochroną co najmniej 30 % obszarów morskich w UE, w tym za pomocą obszarów odbudowy stad ryb, przewidzianych w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, i zapewnienia wysokiego poziomu ochrony dla co najmniej 10 % wód UE⁽²⁴⁾;

⁽²³⁾ Z art. 1 tej dyrektywy wynika, że podejście ekosystemowe musi być stosowane w sposób gwarantujący, że „zbiorowy nacisk wywierany przez tego typu działalność utrzymywany jest na poziomie umożliwiającym osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego środowiska i że możliwości ekosystemów morskich reagowania na zmiany wywołane przez człowieka nie są zagrożone, umożliwiając jednocześnie trwałe użytkowanie zasobów i usług morskich przez obecne i przyszłe pokolenia”.

⁽²⁴⁾ W unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 przewidziano objęcie ochroną prawną co najmniej 30 % unijnych obszarów lądowych i 30 % unijnych obszarów morskich oraz wprowadzenie korytarzy ekologicznych (co oznacza dodatkowe 4 % obszarów lądowych i 19 % obszarów morskich w porównaniu z obecną sytuacją). Ponadto wprowadzono na jej mocy ścisłą ochronę 10 % obszarów lądowych i 10 % obszarów morskich UE (obecnie tylko 3 % obszarów lądowych i mniej niż 1 % obszarów morskich podlega ścisłej ochronie).

Wtorek, 14 września 2021 r.

47. podkreśla znaczenie wzajemnego dostosowania wysiłków Komisji i państw członkowskich na rzecz poprawy zdrowia oceanów i zarządzania nimi oraz promowania zrównoważonego zarządzania ich zasobami, jak określono w deklaracjach z Galway i Belém;

48. podkreśla znaczenie sprawozdania dotyczącego planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego pt. „Misja Starfish 2030: odbudujemy nasze oceany i zasoby wodne”; apeluje także o środki wsparcia i koordynację z państwami członkowskimi i ich regionami przy wdrażaniu polityk zmierzających do osiągnięcia pięciu celów ogólnych: wiedzy, regeneracji, zerowego zanieczyszczenia, dekarbonizacji i zarządzania;

Zarządzanie

49. z zadowoleniem przyjmuje większy udział regionów atlantyckich w zarządzaniu strategią atlantycką, możliwość zapraszania przez delegacje krajowe swoich regionów do udziału w komitetach strategicznych ds. prac nad strategią atlantycką oraz włączenie Konferencji Peryferyjnych Regionów Nadmorskich jako doradcy; w tym kontekście zwraca uwagę, że regiony, miasta i gminy przybrzeżne mogą znacząco przyczynić się do realizacji tego planu działania;

50. zachęca do włączenia przedstawicieli wszystkich zainteresowanych regionów do delegacji krajowych oraz do zaproszenia atlantyckich terytoriów zamorskich i państw atlantyckich spoza UE do udziału w strategii;

51. przypomina udany model strategii alpejskiej pod względem struktury zarządzania;

52. proponuje, aby co najmniej raz do roku organizować spotkania między państwami członkowskimi i regionami zaangażowanymi w strategię, Komisją, Parlamentem i wszystkimi zainteresowanymi stronami, by usprawnić koordynację i zapewnić częste monitorowanie środków zastosowanych przez każdy z regionów; uważa, że należy zapewnić większą widoczność nowej struktury zarządzania i przyszłych spotkań;

53. zaleca, aby strony strategii atlantyckiej oraz członkowie komitetu monitorującego program Interreg dotyczący obszaru Oceanu Atlantyckiego ustalili wspólne cele i procedury podejmowania decyzji, tak aby usprawnić wdrażanie rozwiązań służących podejmowaniu regionalnych wyzwań dotyczących innowacji, zasobooszczędności, środowiska i kultury, co przyczyni się do wsparcia rozwoju regionalnego i zrównoważonego rozwoju; podkreśla, że program Interreg dotyczący obszaru Oceanu Atlantyckiego nie ma zdolności administracyjnych ani finansowych, aby stać się jedynym źródłem finansowania projektów objętych strategią atlantycką;

54. wzywa Komisję, by w odniesieniu do celów szczegółowych strategii atlantyckiej skupiła się na najsłabiej rozwiniętych obszarach regionu atlantyckiego; uważa, że bardzo ważne jest zwiększenie liczby przetargów na specjalistyczne projekty w regionach atlantyckich, w tym projekty transatlantyckie na małą, średnią i dużą skalę, w dziedzinie mniej zaawansowanych priorytetów społeczno-gospodarczych strategii atlantyckiej; przypomina w tym kontekście, jak ważne jest, by w pełni przestrzegać zasady partnerstwa, zgodnie z którą partnerzy społeczno-gospodarczy i inne zainteresowane strony biorą udział w sporządzaniu programów polityki spójności w regionach atlantyckich, również w celu zapewnienia lepszego planowania i realizacji projektów w terenie;

55. wzywa państwa członkowskie, aby we współpracy z organami regionalnymi i lokalnymi, a także z innymi zainteresowanymi podmiotami, bardziej zaangażowały się i wdrożyły wspólne projekty strategiczne; podkreśla znaczenie strategicznych sektorów objętych tym planem działania, takich jak sektor transportu, energii, zrównoważonej turystyki, ochrony środowiska, zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, a także badań naukowych i edukacji;

56. uważa, że organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną środowiska, których działalność jest bezpośrednio związana z morzem, powinny być bardziej zaangażowane w tworzenie, promowanie i realizację nowych projektów w dziedzinie edukacji i w innych sektorach, takich jak ochrona ekosystemów Atlantyku i różnorodności biologicznej;

57. wzywa strony strategii na rzecz Atlantyku do opracowania, przy wsparciu Komisji, specjalnej platformy informacyjnej, która służyłaby do wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk mających znaczenie dla planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0;

58. domaga się, by Komisja dokonała przeglądu obecnej strategii w związku z poważnymi niedociągnięciami, które stwierdzono;

W kierunku makroregionu atlantyckiego

59. przypomina, że w swoich konkluzjach z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wdrożenia strategii makroregionalnych UE Rada potwierdziła otwartość na utworzenie nowych makroregionów; wzywa Radę Europejską do upoważnienia Komisji do ustanowienia modelu makroregionu atlantyckiego, który wzmocniłby włączenie władz regionalnych i rolę atlantyckich regionów najbardziej oddalonych w zarządzaniu strategią atlantycką, realizowałby ambitne projekty na rzecz obszaru Oceanu Atlantyckiego, zapewniłby lepszą koordynację wykorzystania funduszy UE w regionach, a także działałby w sposób zintegrowany, koncentrując się na synergii między wymiarem morskim a spójnością gospodarczą, społeczną i terytorialną;

Wtorek, 14 września 2021 r.

60. wzywa Komisję do przeprowadzenia dogłębnej analizy korzyści dla państw członkowskich i ich regionów, które wynikają z wdrożenia makroregionu atlantyckiego; analiza ta powinna służyć sprostaniu wspólnym wyzwaniom, przed którymi stoją te regiony; wzywa Komisję do uwzględnienia specyfiki regionów najbardziej oddalonych w planie działania oraz w analizie dotyczącej utworzenia makroregionu atlantyckiego; podkreśla także potrzebę należytego uwzględnienia ich specyfiki poprzez opracowanie dla każdego basenu – Morza Karaibskiego, Amazonki i Makaronezji – specjalnych strategii ukierunkowanych na szczególne wyzwania regionów najbardziej oddalonych, tak aby zagwarantować, że żaden region nie zostanie pominięty;

o

o o

61. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, państwom członkowskim i parlamentom regionalnym Francji, Irlandii, Portugalii i Hiszpanii zaangażowanym w realizację strategii, a także Komitetowi Regionów i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.
